

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра мовної підготовки

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ
СИСТЕМИ ВИВЧЕННЯ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЗВО МВС**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
25 квітня 2024 року**

Одеса
2024

УДК 351.74:005.57

*Рекомендовано до друку рішенням
кафедри мовної підготовки Одеського державного університету
внутрішніх справ від 15.04.2024 р., протокол № 11*

Усі матеріали надані в авторській редакції та виражають
персональну позицію учасника конференції

Оргкомітет конференції

Голова: Швець Д.В., ректор університету, доктор юридичних наук, доцент,
заслужений працівник освіти України.

Заступники голови: Корнієнко М.В., проректор університету, доктор
юридичних наук, професор; Ситько О.М., завідувач кафедри мовної
підготовки, кандидат філологічних наук, доцент.

Члени оргкомітету: Домброван Н.В., начальник відділу організації наукової
роботи, к.ю.н.; Тягнирядно Є.В., професор кафедри мовної підготовки,
кандидат педагогічних наук, доцент; Драпалюк К.І., старший викладач
кафедри мовної підготовки; Чичян О.О., старший викладач кафедри мовної
підготовки; Єліссєва С.В., викладач кафедри мовної підготовки; Арапакі М.В.,
викладач кафедри мовної підготовки; Сікорська В.А., викладач кафедри
мовної підготовки; Іванченко О.І., викладач кафедри мовної підготовки.

Актуальні проблеми вдосконалення системи вивчення
англійської мови в ЗВО МВС: матеріали Всеукр. наук.-практ.
конф., м. Одеса, 25 квіт. 2024 р. Одеса : ОДУВС, 2024. 142 с.

У збірнику подано стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на
Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Актуальні проблеми
вдосконалення системи вивчення англійської мови в ЗВО МВС», яка відбулася на
базі кафедри мовної підготовки Одеського державного університету внутрішніх
справ 25 квітня 2024 р. У матеріалах приділено увагу актуальним теоретичним та
практичним проблемам вивчення та використання англійської мови у закладах
вищої освіти в Україні, іншомовній підготовці правоохоронців України в умовах
євроінтеграції.

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції адресовано вченим,
працівникам правоохоронних органів, здобувачам вищої освіти.

© ОДУВС, 2024

«Іноземна мова професійного спрямування» у формі практичних занять, поєднуючи основні елементи (надання та розширення знань, необхідних для роботи в мультикультурному середовищі) з елементами розвитку обізнаності, практичних навичок. Проте в сучасному освітньому процесі активне застосування знаходять Інтернет-технології для пошуку інформації та міжнародної комунікації. Сучасний рівень розвитку Інтернет-технологій та мультимедіа відкриває широкі обрії для спілкування з носіями мови, обміну інформацією, перегляду фільмів та передач іноземною мовою.

Кафедрою започатковано роботу факультативу з англійської мови «Speaking Club», де здобувачі вищої освіти можуть напряму поспілкуватися з носіями англійської мови. Гостями клубу були поліцейські зі США, Данії, представники КМЄС, ОБСЄ, вчені з університетів Європи тощо.

Міжкультурна комунікація є важливим аспектом сучасного світу, особливо в контексті глобалізації та зростаючої міжнародної взаємодії. Вивчення англійської мови в цьому контексті дозволяє сприяти ефективному спілкуванню між представниками різних культур та національностей.

Такий позитивний досвід сприятиме опануванню англійської мови здобувачами вищої освіти, а в умовах активізації процесів інтеграції українців у європейську спільноту, формування суб'єктності України у світових глобалізаційних процесах та підвищення рівня її конкурентоспроможності, зростання інвестиційної та туристичної привабливості України кожен юрист і правоохоронець повинен грамотно формулювати висловлювання (усні і письмові) у процесі міжкультурної комунікації.

НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Сікорська Вікторія Андріївна

викладач кафедри мовної підготовки

Одеський державний університет внутрішніх справ

Вивчення іноземної мови для нашого суспільства є найголовнішою метою сьогодення. Сучасні тенденції становлення України та розвитку її правоохоронних органів визначають нові

пріоритети та завдання для нової поліції. Українське суспільство сьогодні стрімко змінюється, стає більш відкритим та активним у політичній сфері та у захисті прав і свобод. Саме тому існує потужний суспільний запит на докорінне реформування правоохоронних органів держави. Суть реформування поліції полягає в тому, щоб зробити її захисником прав і свобод громадян, їх законних інтересів, а також громадської безпеки шляхом надання правоохоронних послуг на основі принципів деполітизації, верховенства права, ринкової економіки, культурної, релігійної та етнічної толерантності [1].

У рамках реформи правоохоронних органів особливого значення набуває якісна підготовка майбутніх поліцейських. Це стосується і викладання англійської мови для поліцейських. Реформування національних правоохоронних систем має базуватися на найкращому міжнародному досвіді. Поліцейські системи розвинених країн, зокрема США, Канади, Франції, Великобританії, Італії, Австрії, Японії та Німеччини, мають давню історію та багатий досвід. Вони тісно взаємопов'язані у боротьбі зі злочинністю та захисті громадської безпеки. Мовою спілкування між співробітниками поліції в цих країнах є англійська. На цьому тлі роль викладачів іноземних мов у закладах вищої освіти стає дедалі більш важливою у виборі найбільш ефективних методів навчання. [2]

Сучасний поліцейський повинен характеризуватися готовністю взаємодіяти та розуміти один одного, певним рівнем володіння мовою та конструктивною поведінкою в конфліктних ситуаціях. Відомо, що робота поліцейських є комунікативною. Розвиток певних комунікативних якостей та компетенцій у правоохоронців є певною мірою запорукою ефективної професійної діяльності, а питання мовної (іншомовної) підготовки набуває першочергового значення. Існує багато способів, за допомогою яких вона є доречною, важливою та достатньо ефективною, враховуючи індивідуальні здібності курсантів та слухачів у конкретних ситуаціях. Однак слід зазначити, що найбільш ефективними на сьогодні є комунікативні концепції, спрямовані на самий початок розвитку розмовних навичок, для яких, на думку А. Гіна, характерними є комунікативні, проектні, інтенсивні та активні методи. [3]. Як показує практика, сучасна поліцейська діяльність вимагає від поліцейських лише базових знань іноземних мов та

вміння спілкуватися з іноземцями в рамках виконання своїх функцій із забезпечення громадської безпеки, а також для того, щоб національні правоохоронні органи виходили на міжнародну арену. Українські поліцейські можуть бути відряджені до міжнародних організацій, міжнародних миротворчих операцій та операцій із забезпечення безпеки. Очікується, що вони матимуть досвід участі в миротворчих та безпекових операціях і вільно володітимуть іноземними мовами. [4]

На мій особистий погляд, кожен має отримувати мовну підготовку, незалежно від рідної мови. Офіцери проходять різні етапи професійної підготовки, що дає їм право виконувати обов'язки правоохоронних органів. Це означає, що вони пройшли суворі процеси, щоб досягти своєї посади. Для постійного навчання створіть сприятливе середовище. Існують варіації. Під час впровадження рівень кваліфікації варіюється від початкового до середнього. Компетентний чи автономний – це кінцева мета, але ключовою відправною точкою є підготовка на початковому етапі. Володіння іноземною мовою часто є недостатнім у після дипломній освіті. Все ще досить мало кандидатів-офіцерів правоохоронних органів, які володіють достатніми для роботи знаннями мови. Покращення необхідно для навчання (іноземної мови), оскільки воно наразі не є якісним.

Різні аспекти мовної підготовки майбутніх фахівців та організаційного процесу викладання рідної або іноземної мови розглядаються у працях вітчизняних і зарубіжних науковців (Т.В. Гороховська, Н. В. Артикуца та ін.). [5, 6]

У контексті комунікативного підходу до вивчення іноземної мови варто підкреслити, що дуже важливо враховувати майбутню професію слухачів, студентів та курсантів. Тому процес вивчення англійської мови відіграє важливу роль у підготовці поліцейських, які вільно володіють іноземними мовами, зокрема англійською та обізнані з відповідною юридичною термінологією. Якісна підготовка майбутніх поліцейських з англійської мови має ґрунтуватися на ретельному аналізі та порівнянні лексичних запозичень, у тому числі вивченні юридичних термінів в обох мовах, що є міжнародною термінологією. З точки зору перекладу та семантичної асиміляції О. П. Зеленська пропонує поділ термінів на три групи в межах спеціалізованої юридичної термінології[7]:

– справжні інтернаціоналізми aspect – аспект, argument –

аргумент, process – процес, etc.;

– часткові псевдоінтернаціоналізми, наприклад, to discuss – дискутувати та обговорювати, license – ліцензія та дозвіл, control – контроль і керування, керівництво, влада, etc.;

– повні псевдоінтернаціоналізми, наприклад, paper – стаття (а не папір), order – порядок (а не ордер), expertise – компетентність (а не експертиза), etc.

Це пов'язано з тим, що хоча зовнішня форма може нагадувати українську, прямий переклад на українську мову може призвести до значних помилок і спотворень слів, оскільки для перекладу речення на українську мову використовується найбільш близька вимова. [7]

Зазначене свідчить про те, що існують різноманітні проблеми в реалізації мовної (іншомовної) підготовки в нових умовах професійної діяльності. Наголосимо на необхідності гармонізації змісту і процесів іншомовної підготовки та мовної (іншомовної) підготовки в моделі, максимально наближеній до майбутньої професійної діяльності.

На мою думку, бажано організувати мовну (іноземну) підготовку майбутніх правоохоронців цілеспрямовано та професійно орієнтованим, безперервним, рівневим, прогресивним і систематичним процесом, що має бути чітко скоординованим і структурованим.

Література

1. Стратегія розвитку органів внутрішніх справ України: проєкт [Електронний ресурс] // Міністерство внутрішніх справ України: офіц. веб-сайт. Режим доступу: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/1221365>.

2. Концепція першочергових заходів реформування системи Міністерства внутрішніх справ: проєкт [Електронний ресурс] // Міністерство внутрішніх справ України: офіц. вебсайт. Режим доступу: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/1221414>.

3. Гін А.О. Прийоми педагогічної техніки. Вільний вибір. Відкритість. Діяльність. Ідеальність. Луганськ: Навчальна книга, 2004. 275 с.

4. Закон України «Про Національну поліцію» - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.

5. Гороховська Т.В. Формування мовленнєвої культури майбутніх працівників ОВС. *Проблеми пенітенціарної теорії і*

практики : щорічний бюлетень Київського інституту внутрішніх справ. 2003. № 8. С. 454-459.

6. Артикуца Н.В. Мова права і юридична термінологія: навч. посіб. 2-ге вид., змін. і доп. К. : Стилос, 2004. 277 с.

7. Зеленська О.П. Навчання курсантів і студентів англійської юридичної термінології. *Молодь і ринок*. № 11(82). 2011. С. 38-42.

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ У МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Тягнирядно Євгенія Василівна
професор кафедри мовної підготовки,
кандидат педагогічних наук, доцент
Одеський державний університет внутрішніх справ

Очевидним стає, що комунікативна культура правників є соціальним феноменом у найширшому розумінні. У комунікативному процесі, як процесі обміну цінностями, визначаються статуси і речей, і суб'єктів комунікації. Так стає явним зв'язок таких понять як «мова», «комунікація», «соціум», «адаптація суб'єкта». Відповідно, постають високі вимоги до комунікативної культури студентів юридичних навчальних закладів, як вагомої передумови їх професійної компетентності. Власне сформована комунікативна культура юриста уможливує подальше професійне зростання та самореалізацію спеціаліста, професійна діяльність якого потребує постійної взаємодії в сфері: «людина-людина». Майбутні юристи мають бути готові до різнобічних ділових контактів, ґрунтуючись на принципах взаємоповаги, підтримки, справедливості й об'єктивності. Таким чином, важливим завданням професійної освіти є пошук ефективних засобів формування комунікативної культури у майбутніх юристів. Тому актуальним постає завдання формування комунікативної культури у майбутніх юристів впродовж їх навчання у вищій школі з урахуванням вимог щодо професійних якостей, знань та умінь спеціалістів юридичної справи.

Загалом варто відзначити, що в науковій літературі представлено багато досліджень, спрямованих на визначення сутності комунікації, комунікативної компетентності, комунікативних умінь, комунікативної культури, розкриття їх основних функцій